

Magyar irodalom, kritika, valóság a hetvenes években

ANTALFFY GYÖRGY,

a József Attila Tudományegyetem rektora köszöntötte a konferencia résztvevőit. Örömet fejezte ki, hogy a Magyar Írók Szövetsége a szegedi egyetemet választotta a tanácskozás megtartásának színhelyéül. Emlékeztetett a társadalomtudományok, a művészetek, köztük az irodalom, rendkívül fontos szerepére a társadalmi fejlődésünk jelenlegi bonyolult szakaszában. Eredményes munkát, jó vitakedvet kívánt a konferenciának.

SZABOLCSI MIKLÓS

(BEVEZETŐ ELŐADÁS)

I.

A marxista kritika Magyarországon az utóbbi évtizedben is megkísérelte az irodalom egészének értékelését, az irodalom folyamatainak felmérését, az értékorientáló fogalmak kidolgozását. Csak példának említem Tóth Dezső, Béládi Miklós, Kis Pintér Imre, Agárdi Péter, Szilágyi Ákos összefoglaló tanulmányait, a Kritika, az Élet és Irodalom, a Népszabadság cikkeit, valamint az Irodalomtörténet évi szemléit, a készülő Felszabadulás utáni magyar irodalomtörténet anyagát, s erről a Béládi Miklós által írt téziseket. Hivatkoznék a magyar marxista kritika nemzetközi hírnevére, sőt hatására. Kritikustársaim eredményeire is támaszkodom a következő fejtegetésekben.

Ugyanakkor nem tagadható, hogy a marxista kritikának Magyarországon súlyos fogyatékoságai vannak. A kritika hitele erősen csökkent az írók előtt, a közönség előtt, a kultúrpolitikai vezetés előtt.

A kritika tekintélycsökkenésének vannak szubjektív okai; írói féltékenység, ösztönösségkultusz, indokolatlan fölényérzet. De vannak objektív okai is. Az alapvető minden bizonnyal az, hogy a társadalmi valóság, és benne az irodalom valósága is, az irodalom által teremtett és az irodalom által tükrözött valóság nagyon is bonyo-

Szabolcsi Miklós bevezető előadása és a hozzászólások többsége a közlés kívánalmai szerint igazított szöveg.